

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Arnika – Centrum pro podporu občanů**, IČ 70947261, se sídlem v Praze 7, Dělnická 541/13, zastoupeného [REDAKCE], proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. S-MHMP 871713/2020/STR, č. j. MHMP 174074/2020, k žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku podané žaloby

t a k t o:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního orgánu, jímž Magistrát hl. m. Prahy zamítl jako nepřipustné odvolání žalobce a dalších odvolatelů a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 ze dne

17. 4. 2020, č. j. S UMCP1/021863/2020/VÝS-Hd-2/p.č.2536, kterým byla umístěna stavba a byly vydány podmínky pro umístění stavby „*Polyfunkční objekt Masaryk Centre I včetně připojení na technickou infrastrukturu Praha, Nové Město, ulice Na Florenci*“ a dále byly stanoveny nové podmínky pro umístění stavby „*Rekonstrukce ulice Na Florenci Praha 1 a Praha 8, Nové Město, ulice Na Florenci*“ na pozemcích konkrétně uvedených a popsanych v rozhodnutí.

2. Současně s podanou žalobou požádal žalobce o odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že s ohledem na názor správních orgánů na neúčastenství žalobce v řízeních týkajících se dané stavby by žalobce neměl možnost účastnit se ani stavebního řízení a nelze jej tedy ani odkazovat na možnost brojit proti rozhodnutí o vydání stavebního povolení. Stavba by tak mohla být zahájena i dokončena dříve, než soud vynese rozsudek ve věci, čímž by žalobci vznikla újma na jeho právu na přiznivě životní prostředí, když realizace dané stavby bude mít závažné následky a negativní důsledky v daném území, které žalobce popsal ve svém odvolání i v podané žalobě.

3. Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě poukázal na to, že nepostačí jen odkaz na možnost vzniku újmy, jejíž vznik musí být v přímé souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí a újma musí dosahovat určité intenzity. Porovnání újmy, které by mohly vzniknout žalobci a jiným osobám, konkrétně žadateli o vydání územního rozhodnutí, nebylo žalobcem provedeno správně, když v daném případě jde o domnělé poškození hmotných práv žalobce v oblastech, kde žalobce není nositelem žádných hmotných práv, neboť je nelze ani vzdáleně zahrnout pod pojem „právo na přiznivě životní prostředí“. V daném případě je životní prostředí zformováno způsoby, který žalobce neodporuje. Žalovaný má za to, že přiznání odkladného účinku žalobě nesplňuje zákonem stanovené podmínky a proto s návrhem nesouhlasí,

4. O podaných návrzích na přiznání či zrušení odkladného účinku žalobě uvážil Městský soud v Praze takto:

5. Podle ustanovení § 73 odstavců 2 a 3 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

6. Zákon v citovaném ustanovení stanoví celkem tři zákonné předpoklady:

1. výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu,

2. tato újma je pro žalobce nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám,

3. přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

7. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je podle své povahy dočasným rozhodnutím, neboť platí do doby pravomocného skončení soudního řízení ve věci samé, a nelze proto proti němu podat kasační stížnost (ustanovení § 104 odstavec 3 písm. c) s. ř. s.). Z uvedeného vyplývá, že i rozhodování o přiznání odkladného účinku žalobě soud nepřezkoumává v mezích žalobních bodů žalobou napadené výroky rozhodnutí, jak to musí činit i rozhodování ve věci samé (ustanovení § 75 odstavec 2 s. ř. s.), ale zjišťuje jen existenci uvedených zákonných předpokladů.

8. Přiznání odkladného účinku žalobě v řízení před soudem má povahu mimořádného opatření (neboť soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zrušeno zákonným postupem), přitom současně je však v ně kterých případech výhradním prostředkem, jak lze dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, ale i faktický, tedy, aby ochrana poskytovaná veřejným subjektivním právům žalobce prostřednictvím institutu žaloby pro rozhodnutí správního orgánu byla včasná a spravedlivá.

9. Tvrdit a prokázat první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, je povinen žalobce, protože je to on, kdo se přiznáním odkladného účinku domáhá svým návrhem (ustanovení § 73 odstavec 2 s. ř. s.), nestačí tak v návrhu toliko poukázat na možnost vzniku újmy. Vznik újmy, musí být v přímé souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí či jiným právním následkem.

10. Vyvrátit žalobcem prokazovanou existenci tohoto předpokladu může žalovaný, neboť ten je účastníkem řízení, napadené rozhodnutí vydal a k návrhu na přiznání odkladného účinku se má vyjádřit (ustanovení § 73 odstavec 2 s. ř. s.). Protože žalovaný jako orgán veřejné správy vykonává státní správu, je ve správním řízení povinen zajišťovat ochranu veřejného zájmu a přihlížet i k ochraně práv třetích osob, a proto může zpochybnit návrh na přiznání odkladného účinku i z důvodu nesplnění zbývajících dvou zákonných předpokladů, tj. že újma hrozící žalobci není nepoměrně větší než újma, jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

11. Nezbytným předpokladem pro přiznání odkladného účinku podané žalobě je skutečnost, že jsou alespoň osvědčeny podmínky, stanovené v ustanovení § 73 odstavec 2 s. ř. s. Je tedy na žalobci, aby v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby označil rozhodné skutečnosti a připojil důkazy k jejich prokázání.

12. Pokud jde o první podmínku, je třeba vzít v úvahu skutečnost, že zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též stavební zákon z roku 2006, nový stavební zákon), podstatně zúžil rozsah staveb, které podléhají stavebnímu povolení a v mnohých případech je tak územní rozhodnutí, popř. územní souhlas v podstatě jediným veřejnoprávním aktem, který již bez dalšího opravňuje stavebníka zahájit stavbu. I

v případě staveb, které stavebnímu povolení nadále podléhají, je pak nutno poukázat na možnost zkráceného stavebního řízení, kdy stavební povolení je v podstatě nahrazeno certifikátem autorizovaného inspektora (ustanovení § 117 „nového“ stavebního zákona). Byť i úprava zkráceného stavebního řízení dává určité možnosti pro osoby, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, hájit svá práva, která by jinak mohly hájit ve stavebním řízení, v případě občanských sdružení, jejichž předmětem činnosti je ochrana přírody a krajiny, je tato možnost spíše jen teoretická.

13. Další odlišnost oproti předchozí právní úpravě představuje ustanovení § 94 odst. 5 stavebního zákona, podle něhož dojde-li ke zrušení územního rozhodnutí po právní moci stavebního povolení nebo udělení souhlasu stavebního úřadu (ustanovení § 106 odstavec 1 stavebního zákona), územní rozhodnutí se již nevydává. Vzhledem k tomu lze konstatovat, že v případě případů by mohlo nepřiznání odkladného účinku žalobě proti územnímu rozhodnutí vést k tomu, že dojde k vydání stavebního povolení a následné zrušení územního rozhodnutí soudem by již bylo víceméně akademickým rozhodnutím bez faktického dopadu do právního stavu.

14. Soud proto uzavírá, že po účinnosti nového stavebního zákona již mohou v určitých případech právní následky rozhodnutí o umístění stavby (respektive zde jeho změně) znamenat nenahraditelnou újmu.

15. V daném případě, jak již bylo uvedeno, je předmětem řízení umístění polyfunkčního objektu spojeného s rekonstrukcí ulice Na Florenci v Praze 1. Jde tedy o nikoli bezvýznamnou stavbu umístěnou v území, které je uzavřeným a dokončeným urbanistickým blokem jednotného ztvárnění i výšek. Je tak zřejmé, že se jedná o stavbu, která může představovat významnou změnu krajiny v předmětné lokalitě (navzdory tomu, že se jedná o stavbu umístěnou v městské zástavbě). Soud proto uzavírá, že podmínka hrozící nenahraditelné újmy je v tomto případě dána.

16. Pokud jde o splnění druhé podmínky, soud nemá pochyb o tom, že přiznání odkladného účinku zasáhne do práv stavebníka, která na základě vydaného rozhodnutí o umístění stavby nabyt. Je však především na něm, aby tuto újmu specifikoval a alespoň rámcově doložil, tj. aby návrhu na přiznání odkladného účinku nějakým způsobem oponoval. Soud přitom uváží o splnění této podmínky vzal proto do úvahy především skutečnost, že přiznání odkladného účinku žalobě neznamená úplné zastavení prací na opravě předmětné stavby, neboť pochopitelně není na překážku právním pracím, koupi stavebních materiálů a podobně. Soud proto nedospěl k závěru, že by přiznání odkladného účinku žalobě znamenalo nepřiměřený zásah do práva stavebníka, která na základě žalobou napadeného rozhodnutí nabyt, neboť je i v jeho zájmu být si jistý ohledně možnosti dokončení stavby bez rizik spojených s jejím případným následným odstraněním.

17. Skutečnost, že by mohlo dojít k vydání stavebního povolení dříve, než by soud rozhodl o žalobě podané proti územnímu rozhodnutí, by fakticky znamenala, že by žalobce nemohl uplatňovat svá práva, neboť námitky spadající do územního řízení nelze ve stavebním řízení uplatňovat. Znemožnění uplatnění práv v řízení přitom dle názoru soudu lze hodnotit jako újmu nepoměrně větší, než která může vzniknout na straně žadatele o vydání napadeného rozhodnutí. Ačkoli si je soud vědom nemalých dopadů odkladu vykonatelnosti rozhodnutí též pro osobu stavebníka, určitá časová prodleva, kdy stavebník nebude moci žádat o vydání stavebního povolení, dle názoru soudu nepřetváří takovou újmu, která by odůvodňovala zamítnutí návrhu, protože případná újma jiných osob je pouze dočasně charakteru, a tak nemůže převažovat nad nevratnou újmu hrozící žalobci (viz shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 2As 21/2016 – 68, dostupné na www.nssoud.cz). Nemá-li tak být řízení o žalobě pouhým „akademickým cvičením“, je namístě vyhovět návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žaloby.

18. Pokud jde o splnění třetí podmínky, ze soudního spisu nejsou v této chvíli zřejmé žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že přiznání odkladného účinku by mohlo být v rozporu s veřejným zájmem, neboť ani žalovaný ani stavebník takové skutečnosti netvrdili a nedoložili. Naopak – jak bylo shora uvedeno – ve veřejném zájmu může být zabránění realizaci stavby, která zasahuje do veřejných zájmů, pokud by se ukázalo, že umístění takové stavby skutečně odporuje právním předpisům, jak tvrdí žalobce v žalobě. Je nutno zdůraznit, že přiznání odkladného účinku žalobě neznamená, že by vykonatelnost napadeného rozhodnutí byla zrušena či že by napadené rozhodnutí nemělo jakékoli účinky. Vykonatelnost správního rozhodnutí je přiznáním odkladného účinku pouze odložena na pozdější dobu.

19. Všechny tyto skutečnosti odůvodňují závěr o důvodnosti podaného návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, když je nutno respektovat i názor Nejvyššího správního soudu, vyjádřený v odůvodnění usnesení ze dne 4. 12. 2008, č. j. 9As 88/2008 – 293, podle něhož smysl a účel přiznání odkladného účinku žalobě je obecně nutno chápat jako vytvoření takového prozatímního stavu, aby mělo vůbec smysl se dále soudit, protože v případě, kdy by stavba již byla nevratně realizována, popřelo by to samotný smysl soudního přezkumu a soudní ochrana by přestala představovat skutečnou a efektivní právní ochranu, což rozhodně nelze považovat za souladné s veřejným zájmem.

20. S ohledem na shora popsané důvody dospěl soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě jsou i nadále v projednávané věci splněny, a proto žalobě odkladný účinek přiznal.

P o u č e n í

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (ustanovení § 104 odst. 3 písm. c/ s. ř. s.).

V Praze dne 1. února 2021

JUDr. Hana V e b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu